

módon fognak a bolgárok bosszút állni a mohamedánok kegyetlenségeiért. Ramma faluban mohamedánok elfoglalt nyolcz bolgár lázadót és a Demir-Hiszszár felé vezető uton azon úrügy alatt, hogy meg akartak szökni, felkoncolták és fejüket fákra tűzték. — Ezen események folytán Szarasz-ból két zászlóalj gyalogság Mellnikbe, kettő Nevrokopba, egy osztály basibozuk pedig Demir-Hiszszárból Poroj-Koliba ment.

Taskendből febr. 7-ről távirja a „New-York Herald” külön tudósítója: „Tegnap este nyolcz órkor, Kaufmann tábornok táviratot kapott a samarkandi kormányzótól, mely egy Rosgonov tábornoktól érkezett levélről szól, a ki tudósítja, hogy Masariserifből két tiszttel együtt elutazott. Az orvos és a tolmács Taskurganban maradtak Sir Alinál. Az emir betegeskedése miatt lemondott Taskendbe utazásáról; négy követet küld maga helyett. Rosgonov tábornok február 20-dikán Taskendben lesz. Levele, melyet holnap este fogunk megkapni, arról szól, hogy Jakub khán mindennap híreket küld az emirnek, s hogy az angolok, ámbár szórják a pénzt, félve haladnak előre a hegyi törzsek miatt, melyek, habár meg vannak vesztegetve, kifosztják az élelmi szállítmányokat. Rosgonov tábornok, miután Afganisztánt az emir unokája és két követ kíséretében elhagyta, február 3-án ment át az Amu-Darián.

Angol háború Afrikában.

Afrika déli csúcsáról a Fokvárosból jan. 27-iki kelettel az angol haderőnek a tízszeresen túlnyomó ellenség által történt teljes megverését jelzi a táviró. Nincs kétség benne, hogy a brit kormány sietni fog a fegyver-dicsőségén ejtett csorbát hadainak gyors megerősítésére által mielőbb kiküldeni, mert nyomban különben komolyan veszélyeztetné a benszülöttök előtt. Hogy pedig a vereséget csakugyan a brit haderők elégtelensége s a hadvezénylet kevésbé körültekintő eljárása okozta, arról meggyőző bennünket a vereséget közvetlen megelőzőleg történetekről szóló alábbi tudósítás, melyet ép ezért bocsátunk előre.

Az angol zulu-kaffer háborúban — jelenti a mult hó derekáról keltezett tudósítás — 12-én történt meg az első ütközet, mely az angolok győzelmével végződött. Glyn ezredes hadoszlopja, mely a felső Tugela folyónál, a Natalra támaszkodó hadsereg balszárnyát képezte, bevette Serayo kaffer-főnök megerősített karáját. A zulu 16 halottat és 60 sebesültet vesztek. Az angolok vesztesége 2 halott és 12 sebesült. A zulu hadereje, hir szerint, Dulaninál van. A tengerre támaszkodó hadseregeknél rognak a zulu országába nyomulni; e négy oszlopból három Natalban, a negyedik Transvaalban van. Az első hadoszlop Pearson ezredes alatt, a Natal-hadsereg jobb szárnyát képezte, főhadiszállása Durbonnál a tengerre támaszkodott, előőrseit mintegy 80 kilométernyire előre-tolta s másfél ezer főnyi sorgyalságból, 150 önkéntesből s 2000 benszülöttből áll. A második hadoszlop Durnford ezredes alatt, a centrumot képezte és főhadiszállása Moritzburgban van; áll 3300 benszülöttből, 290 (1) európai vezetése alatt. A harmadik hadoszlop Glyn ezredes alatt Helpmakaarban áll, működési támpontja Moritzburg és ezerhatszáz sorkatonát, 260

önkéntest és 2000 benszülöttet számlál. E harmadik oszlopra támaszkodik a negyedik Evelyn Wood ezredes alatt; főhadiszállása Etrecbten van.

Megtudjuk ugyane közleményből, hogy a zulu király Pearson ezredes 3650 embere ellen tizenöt ez ember, Durnford ezredesnek csupán kétszáz európaiat számláló hadoszlopja ellen 5000 embert s a másik két angol hadoszlop ellen is 5000 embert küldött. Maga Ceternyo király többi katonáival a háttérben maradni szándékozott, hogy az előnyomult angolokat lesből támadhassa meg, mi a kafferek legkedveltebb harcmodora.

Ezeket tudva aztán nem csodálkozhatunk, ha ma a londoni táviró-ügynökség a Fokvárosból január 27-én kelt következő jelentéssel lepi meg a világot:

Huszezerfőnyizulu hadserege 24-dik ezred részeiből, 600 benszülöttből és egy ütegből álló angol hadoszlopot borzasztó veszteségek mellett megvert.

Egy élelmi vonat, mely száz két wagonból s ezer ökrökből állott, két ágyu, 400 ezer, gránát ezer puská, tömerdek lőszer, óriási eleség-készlet és a 24. ezred zászlaja az ellenség kezébe került.

A csata a Tugela folyó mellett ment végbe; 5000 (?) zulu elesett; az angol hadoszlop megsemmisített.

Az angolok részéről 500 ember és 60 tisztt elesett.

Natal komoly veszélyben forog.

A fokvárosi főkörmányzó Angolországból erősítéseket kér.

TANÜGY.

Pusztában elhangzó szó-e?

Miután románajku polgártársaink közöttben azon törvényjavaslattal szemben, mely azt célozza, hogy hazánk összes népiskoláiban a magyar nyelv, mint kormány nyelv a kötelezett tantárgyak közé folytessék, oly ellenséges állást foglaltak el, mely csupán akkor volna érthető, ha az idézett törvényjavaslat azt rendelné, hogy a népiskolákban minden más anyanyelvnek kizárásával csak magyar nyelven legyen szabad tanítani: nem teszünk czélszerűtlen dolgot — úgy hisszük — ha azon álláspontot, mely honi iskoláinkban akkor létezett, midőn azokban a magyar nyelv is kötelezett tantárgyul fog taníttatni, azon állapottal hasonlítjuk össze, mely e tekintetben a Kárpátokon túl törvényileg és tényleg uralkodik.

Hazánkban az 1868. 38. t. cz. értelmében a népiskolák számára kiadott tanterv szerint a következő tantárgyak kötelezők: Hit- és erkölcs-tan, anyanyelv, mennyiség-tan, történeti tantárgyak, természet-tudományi tárgyak, testgyakorlás, saját nyelvét értette és használta, mutatja azon körülmény, hogy a közoktatásügyi miniszter ur most, tíz év múlva készítette a fűt említett törvényjavaslatot, s hogy anyanyelvnek ezután is minden nemzetiségnek saját nyelve maradand, mutatja az, hogy a törvényjavaslat szerint a magyar nyelv nem az anyanyelv helyébe lép, hanem csak kötelezett tantárgy leendő és kinek-kinek anyanyelvén fog taníttatni.

Lássuk, miként állanak e tekintetben a dolgok oda át Romániában! Az 1865-ben november 25-én (6 n. sz.) fejedelmileg megerősített „Lege asupra Instrucțiunii a Principatelor unite Române” czimű törvény 32. cikke így szól:

szokatlan helyeken is, mint orrhegy és ujjak. Azt tapasztalták, hogy a timárok és kötélverők mentek voltak a betegségűl (Spengel).

1571. Magyarország és Erdélyben pestis. (Bethlen Farkas). Prai 1572-re teszi, és úgy nevezi: aeris contagio, (levegő veszetség), e miatt az országgyűlést, mely Pozsonyba volt összehívva, el kellett napolni, mivel a rendek nem jelentek meg. Irja továbbá, a tavasz nagyon száraz lévén, oly rossz aratás lett, hogy sok ezer ember szokatlan eledelüket volt kénytelen fogyasztani. Az emberek „nagy része elpusztult.” Ez alkalommal a szomszéd törökök oly emberségesen viselték magukat, hogy ott bőség lévén, Rácország és Bulgáriából gabonát szállítottak a magyar- és erdélyországi szűkölködőknek. Spengel szerint Italiában is pestis volt.

1572. Magyarországon pestis. (Bel Mátyás) 1574 és a következő három évben majdnem egész Európában pestis, Brabantban 1574 tavaszán harmadnapos hideg uralkodott, mely később valóságos pestissé változott. Rendesen negyednapra meghalt a beteg. Löwenben csak egy nap alatt 500 ember halt el. A hideg gyenge, a déli részen csendes folyásu, folytonos álomkór, hideg, izsadás, vérkiomlások. A vizetlet halványasága veszályra mutatott, vastag üledékes azonban jó jel volt. A nyelv a betegség folytán gyuladós lett s úgy nézett ki, mintha meghasították volna, némelykor zöld színűvé vált. Bőlguladás is tapasztaltott. Dühösködés vagy mély álomkór előzte meg a halált, mely guttaütesszerű volt. Velenczébe 1576-ban érkezett a pestis, holoktóberig legdühösebb volt; 1577-ben Vicenzában volt. Palermo-ba, ugyanezen évben az afrikai partokról terjedt el. Pare orvos azt jegyezte meg, hogy a zivatarokra a pestis erősödött. (Spengel).

(Folytatása köv.)

„A kötelező oktatás a következő tárgyakat fogja magában foglalni: Olvasás, írás, káté, egész-ség-tani ismeretek, nyelvtan, földrajz, hazai történelem, alkotmánytan, a számtan négy művelete, a mértékek és súlyok ismerete.” Hogy mit értenek a nyelvtan alatt, miféle olvasást és írást kell tanulni, azt az akkori közoktatásügyi miniszter Cáriagárdi által a népiskolák számára kiadott program mutatja, melyben a minden osztály számára előírt nyelvtan grammatikájában a név alatt fordul elő. Mutatja továbbá azon körülmény, hogy a csángó falukban még ott is, ahol a lakosság egészen magyarajku, a magyar kántortanítónak nem is szabad belépnie az iskolába, mely mellé a kormány által magyarul egy árva szó sem tud, román tanító rendeltetett s a mely iskolában a papnak is csak ugy szabad a vallást tanítani, ha azt románul adja elő. És ezt nem mende-monda után mondjuk, hanem alkalmunk volt róla személyesen meggyőződni. Pedig Romániában a csángók száma bizonyosan van akkora, mint Magyarországon a vendek száma, kik saját anyanyelvükön tanulhatják a Szent-István-Társulat által számukra kiadott könyvekből az előírt tantárgyakat, mint a többi nemzetiségiek is.

Előttek fekszik a nevezett könyvkiadó-társulat által kiadott könyvek lajstroma, melynek 3. és 4. lapján ezek olvashatók:

„Catechismu, adeca invetiatura crestinăscă intocmita pentru scoalele poporale gr. cat. cu benevovntanțea Escellentiei Sale Parentelui Metropolitanu Alesandru Sterea Siulutiu, prein Dr. Joanu Bobu, edatu in Blasiu la 1867.

Istoria biblica pentru scoalele poporale de Gavrilă Popu, aprobată de Comisiunea scolastica, Blasiu in 1871.

Lectionariu pentru Clasea elementaria de Solomonu Munteanu, aprobatu de Comisiunea scolastica, edițiunea a 3-a — Blasiu 1874.

Elemente de Fisica pentru scoalele poporale de Alesandru Micu aprobatu etc. Blasiu in 1871.

Aritmetica de Joanu Stoianu.

Legendariu pentru Clasea a II-a a scolatoru de Stefanu Popu.

Compendiu de gramatica limbei romane de T. Cipariu edițiunea a 5-a emendata.

Már most azt kérjük: Ha az előszámlált, román nyelven tanulandó tantárgyak mellett — jól kérem megjegyezni; nem helyett, hanem mellett — még a magyar nyelvet is, még pedig román nyelven írt nyelvtanból tanulandják a román népiskolák tanulói, ez nyelvtan és vallásuk kiirtására fog-e szolgálni? Lám Romániában, mint ezt a „Buletinulu Instrucțiunii Publice” első évi (august 1865 august. 1866.) kötetének 41-ik lapján olvashatjuk, az országban mindenütt az olasz a német nyelv is rendkívüli (facultative) nyelvtan taníttatik, mert hasznosnak látják: valjon nem hasznos-e itt Magyarországon mindenkinek azt a nyelvet tudni, melyen a törvényeket hoztatnak, a kormány rendelkezik s a honvéd vezényeltetik? Hát azokból, kik felsőbb iskoláinkban magyar oktatást nyertek, kiirtották-e a román nyelv és valóság tudása és szeretete? Némelyeknek mérges cikkezései egyebet mutatnak. „Valóban ezek jobban cselekednének” — mondja egyik kedves volt utitársam utazásuk leírásában — „ha felhagynának helytelen igazításokkal. A helyett fogjanak kezét velünk; mert hisz őket is ugyanazon veszély fenyegeti, ha karöltve nem haladunk. Közösön szeretet és jogtiszelet legyen azon jelző, mely bennünket mindenkora egyesítsen.” E szavak 1863-ban irattak; de most még inkább érvényesült tartalmuk.

Csakhogy persze mindezek belátására az szükséges, hogy az illetők bizonyos rajongó aspirációk régióiból leszállva, higgadtabb felfogásnak engedjenek, meggondolva azt, hogy sehol sem szükséges a hideg megfontolás, mint a politika vagy is az exigenciák tudományának mezéjén.

Veszely K.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— Jókai Mór legújabb regénye „Szabadság a hó alatt” cseh nyelvre is lefordították s a Prágában megjelenő „Posel Zpravy” lap tárcaja e cím alatt kezd meg közlését „Svoboda pod snehem czili zelená kniha. — Historicky román od Maurice Jokaie. Autorisovany preklad od Václava Poka.”

— „Madame Favart” Bécsben. A bécsi An der Wien színházban mult héten adták Offenbach legújabb operettejét: „Madame Favart.” t. Geistinger asszony játszotta a czimszerepet. A színház tele volt, a szereplőket, de nevezetesen Geistinger sokszoros tapsviharral tüntették ki és több dalt ismételtettek. Offenbach személyesen vezette a zenekart, minden felvonás után ismételtén kihívták. Legjobban tetszettek az első felvonás rondója, a tercsetje, a második felvonásban a szerelmes vén marquis coupletje, Madame Favart rondója, az utolsó felvonás hatásos jodlerje. A darab végén Favart ur jutalmul kapja a Vig Opera igazgatóságát, mire ő a közönség általános derűsége közben savanyu arcot vág, míg aztán megnyugtatták, hogy a párisi vig operát ertik, nem a bécsit, a mely tudvalevőleg megbukott.

— Daudet Alfonz az „Athenaeum” hire szerint új regényen dolgozik, címe „Les rois en exil”. A hannoveri király s

más trónvesztett monarchák fognak benne szerepelni.

— Paál László jeles tehetségű fiatal festő, ki egy ideig Düsseldorfban, majd Párisban lakott, mint a „Gy-r” egy párisi magán levélből értesül, megtelepült; e napokban szállították a charentoni tébolydába. Paál László körülbelül 30—31 éves fiatal férfi, kinek egy két képe már a „Salon”-ban is volt állítva. Nagy buzgósággal kezdte ki magát, fejlesztette tehetségeit. Jobb sorsra lett volna érdemes. Barátai már darab idő óta féltették, hanem mégis remélték, hogy a legnagyobb bajt kikerülheti.

— Munkácsi Mihályt a madridi akadémia tagjává választotta.

A pestis.

A pestis-ügyben a kormány által kiküldött állandó bizottság tegnapelőtt esti hat órkor gr. Zichy Ferraris Viktor belügyminiszteri államtitkár elnöklete alatt tartott 8-ik ülésében felvitatott a külügyminiszteriumhoz érkezett táviratok és tudósítások. A közölt hírek nagyjából a foganatosítandó vagy már foganatosított intézkedésekre vonatkozó és semmi aggasztót sem tartalmazván, tudomásul vétettek. A kereskedelmi miniszter felkérte, hogy azon esetben, ha a mirigvész az országban mutatkoznék, haditávirászi szerek és készletek előállítása és kiszolgáltatásáról gondoskodjék. A belügyminiszterium egyik képviselője jelenti, miszerint — habár a fennálló szabály értelmében a jegyeszerzésről különben is gondoskodni kell — a törvényhatóságokhoz eziránt újabb rendelet küldetett. Ma — mivel a pestis-ügyben semmi újabb fordulat nem állott be, sem a várt jelentések még nem érkeztek be, ülést nem tart a bizottság.

Egy bécsi lap értesülése szerint a hadügyminiszteriumban már megtették az intézkedéseket előfordulandó szükség esetében a kordonnak azonnali felállítására. A mult hét folytán Lembergben Windischgrätz herceg, Salomon, Friedberg, Tancher, Döpfert és gr. Degenfeld tábornokokból alakult bizottság beható tárgyalásokat tartott; a felállítás módzataira is érkeztek be vélemények. Ezek szerint az egész szotrák-orosz határvonalra 81,750 ember lenne szükséges, s így először is a Galiciában levő öt hadosztály mozgósításának kell elrendelteni. Minthogy e csapatok a kordont még mindig nem juttatják kellő erőre, valószínűleg szükség lesz a 25 galicziai honvédszázalóira is.

Egy varsói távirat ezeket jelenti:

Az osztrák-magyar orvosokat b. Brenner mutatta be a főkörmányzóknak, a németeket pedig a főcseul. Kotzbeus szíriylesepp fogadja, hogy a megmetelyezett vidékeken már csak egy beteg van és az összes betegek közül csak kettő gyógyult meg. Megigérte, hogy vasuti kocsikat rendel egész Moszkváig, s meghívta az orvosokat estére bálba. Az orvosgyelet Biesiadecki tiszteletere lakomát ad, melyre az egész bizottság hivatalos. Az elutazás holnap lesz; egész Moszkváig mennek egyenesen, s ott két napig időznek.

A román kormány tudatta Bécsben, hogy az orosz román határon azonnal fel akarja állítani a kordont és a veszteglő intézeteket, ha Ausztria-Magyarország hasonló intézkedéseket tenne. Az osztrák-magyar pestis-bizottság közelebbi ülésén a magyar tagok pártolták a román kormány javaslatát, de az osztrák tagok még nem tartják szükségesnek ez intézkedéseket. A német kormány még nem nyilatkozott a román javaslatokról.

Az Oroszország járványos vidékeiről érkező postaküldemények a zárvonalnál átlýnkaszatnak és füstölítésnek vetettek alá. Az Asztrakánból jövő posta nagy kerülőt tesz, Kisláron keresztül halad s Wladikawskánál északi irányban éri el a pályavonalat. Ausztria-Magyarország nagykövete kijelenté az orosz kormány előtt, hogy ha minden tekintetben teljes megnyugtató nem biztosítottak, az Oroszországból érkező összes postaküldemények az osztrák-magyar határon vesztegárnak vetetnek alá.

Asztrakánból hivatalosan jelentik f. hó 10-ről: Egy fiatal leánynak Salitrenből már jelentett megbetegedésén kívül újabb megbetegedés nem fordult elő. — A hivatalos lap közli a belügyminiszternek az utlevelek kiállításával megbízott kormányzókhöz intézett körrendeletét, mely a szükséges utasításokat tartalmazza az iránt, mikép kell eljárni azon igazolványokra nézve, melyek a Németországba, vagy Ausztria-Magyarországba utazó személyek részére kiállítandó arról, hogy az utóbbi 20 nap alatt nem tartózkodtak a járványlepte kormányzószágban; ezen igazolványokat a német esetleg osztrák-magyar konzulok által is láttamoztatni kell.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. febr. 13.

— A színházban tegnap (febr. 12.) a „Jóslat”, Csiky Gergely szép vigjátéka került színpadra Hetényinével és Hetényivel, mint vendégekkel. Az előadás, leszámítva egy-két jelenetet, elég jól folyt le. Komáromi Marinak Olympia, ugy látszik, egyik legszebb szerepe lesz idővel; már

most is nagy hatással ki tudja színezní ez alak ideális jellemének egyes vonásait s például a tegnapi előadásban a III. felvonás azon jelenete, midőn Olimpia megvallja Heliosnak, hogy őt viszont szereti, aztán pedig, midőn szent kötelessé tudatára ébredve, lemondásra kéri őt: ez a jelenet valóban szépen, értelmesen és érzelemigaz, meleg hangján volt keresztülvie. Hetényi mint Helios szintén nagy hatással exequálta a jelenetet s érzelemtől rezzg hangjával megkapóan fejezte ki a szerelemittas ifjú halngól szerelmét. A többi szereplők közül Szombathelyi (Sosios), Gabányi (Nausicles) és Körösiné (Harpia) kitűnően oldották meg feladatukat, találó alakításokkal folyton hangos derűségeket kelte a közönségben. Gerő Lina a könnyelmű férjvadász Lerinát, Páncsoti Anna a mindig unatkozó és kényelem után áhítozó Phryné személyesítették jól. Adroslos szerepe ezuttal is Szentgyörgyi vállalkozott, azonban miután e szerep azok közé tartozik, melyek egészen kívül esnek az ő színészi egyéniségen, természetesen ezuttal sem tudott nagy sikert felmutatni, aminthogy minden ilyen drámafasabb jellegű szerep háládatlan kísérlet Szentgyörgyitől; egyhangú sajtáságs deklamatiója, mely ilyes szerepekben minden árnyalat nélkülöz, szinte nyomasztólag hat a hallgatóra, ki nem tudja megérteni, hogy a kodályos apák, blasirt marquis és genre-szerepek kitűnő személyesítője miért is vállalkozik az ilyes reá nézt annyira háládatlan szerepre.

— Az erdélyországi iparfejlesztő egyletnek egy nagy fontosságu új tanműhelyére hívjuk fel itt a nagy közönség figyelmét. Az egylet tudvalevőleg Jánffy-Hunyadon egy gyermekjéktanműhely felállítását határozta el. E gyermekjéktanműhely munkája még e hóban valószággal megnyílik s nem kimélve az egylet semmi áldozatot, benne egy oly intézetet nyújt a hazai iparnak, mely korszerű berendezéssel, az alkalmazott kitűnő tanárokkal s azon czéllal, hogy egy egészen új iparágat kíván meghonosítani, egyetlen lesz a maga nemében. Schönhut Vilmos, ki családijával, nejével és két gyermekével B.-Hunyadra tegnap megérkezett, egy hivatásról áthátott s kiválóan képzett szakfőru. Württembergben már szűleinek nagy gyermekjékték-gyáruk volt, Schönhut pedig a mellett, hogy e gyárban foglalkozott, a müncheni képzőművészeti akadémián nyert kiképzést; a nagyraott munkadíjak miatt kénytelenítván gyermekjéktékgyárt megszüntetni, az osztrák állam a halleini műfáragazsati szakiskolát bízta reá, itt azonban egy úján felállított dohánnyágyr elvette a szakiskola munkáit és az osztrák állam kénytelen volt azt megszüntetni. Ekkor tett az egylet Schönhutnak ajánlatot, ki miután a műfáragazsati hárta a helyi viszonyokkal is megismerkedett, csak azon nagy előszeretettel fogva is, melylyel a gyermekjékték-készítés iránt viseltetett, elvállalta a b. hunyadi intézet vezetését. Az iparfejlesztő egylet 1200 fti évi fizetéssel, a tanműhely felelővelmelmel javadalmazza, B.-Hunyad városa pedig természetben szállást ajánlott fel neki, melyet Márton János [közönségi jegyző szívessege folytán még a napokban elfoghatat. A tanműhely az általam iskolában lesz, hol különösen Gagy Samu igazgató szívessegeből a rajztanításra, mit az egész iskolára nézve Schönhut Vilmos vesz át, egy terem s műhelynek két más terem engedtetett át. Az iparfejlesztő egylet ezen kívül tolmácsnak és segédmunkásnak 25 fti havi fizetéssel egy kolozsvári asztalossegédet fogadott fel; szerszámokat pedig Bécsből 600 forintra rendelt meg. Az iparfejlesztő egylet igazgatója tegnap kimanvén B.-Hunyadra, az iskolai gondnoksági gyűlésben fejtéjén a tanműhely czélját, a gondnokság, mely őszintén lelkesedik az ügy iránt, azon kedvező határozatot hozta, hogy a mintegy 400 tanítvány-nyal bíró állami elemi és felső néposkola tanítványai 8 éves kortól kezdve mindnyájan kötelesek napenként egy órát foglalkozni a szaktanműhelyben. — Ezenkívül azonban a szaktanműhelyben mindenki oktatást nyerhet ingyen, a ki erre magában hivatást érez. A ki tehát gyermekjékték-készítés mesterségét élt akarja sajátítani, ifju vagy élemedet-tized ember, menjen B.-Hunyadra csak bizonyos ideig képességeihez képest munkára lesz kötelezve s e nálunk egészen új iparágat magáévé teheti. És ez az, mire különösen felhívjuk a szűlők és a nagy közönség figyelmét addig is, míg a részletesebb szabályzatokat közzé tehetjük.

— Az esküdtek névsorát, kiknek sorailól a folyó évben Kolozsvárt az esküdtszékek fognak adandó alkalommal megalkatítani, a városi képviselőtestület által kiküldött bizottság sorsuzás útján a következőleg állította össze: az I. negyedében: Bíró János (gyógyász), Burckhardt Ágoston (nyomdász), dr. Óvári K. (e. tanár), dr. Rosenberger A. (ügyvédjelölt), dr. Fischer L. (ügyvéd), Sehilling R. (kir. közjegyző), dr. Czikmántori O. (ügyvéd), Gyarmathy M. (alispán), Jánosfi L. (kir. illeték-kiszabási hivatal főnöke), Weress F. (tényképész), Gerőb Márton (tanár), Stein G. (könyvkereskedő), dr. Bartha J. (orvos), Fazakas József (tanár), Voith J. (kereskedő), Sugár J. (ügyvéd), Reil D. (szabómester), dr. Kolozsvári J. (orvos), Balla L. (cipész-mester), dr. Weisz I. (ügyvéd), Molnár S. (ügyvéd), dr. Ábt Antal (e. tanár), Zallich I. (bírókös), Egeni S. (lőtőgyártó), Szabó A. (városi pénztárnok), Ko-

(218-5) (196-300)

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

esőköpeny, kocsitakarók, ágycetők, sátorkelemlék

eső köpenyeit, kocsitakaró ponyvát, ágycetét, sátorkelemlét.

(60)

(60)

Wechslergeschäft der Administration des Mercur.

1861-ki ígervények (Promessen.)

Huzás már márczius 1-én.

Főnyeremény 200.000 frt.

Csak 4¹/₄ frt és bélyeg.

Nur Wien, Wollzeile 13.

(2-3)

(35)

Süss Ferdinánd
m. kir. egyetemi mechanikus Kolozsvártt

Mátyás királyuteza 4 sz.

Ajánlja jól berendezett **raktárát**, mely a következőkből áll u. m. mindennemű **szemüvegből**, **acél**, **kautsuhok**, **békatéknő**, **alumininium**, **ezüst** és **aranyba foglalt** **Zwike** **rekéből**, úgy mint **patentzwick** és **szemüvegből**. — **Színházi látosövek**, **táv** és **gorcsövek**. Mindennemű **hőmérők**, **higany** és **fém-légsulymérők** (barometrumok).

Ez utóbbiak több évi tudományos észleletek szerint vannak összeállítva és kolozsvári állás szerint szabályozva. Továbbá mindenféle célú házi távirók.

Végre mindennemű orvosi **készülékek** és **eszközök**, valamint a különféle betegségeknek megkivántató ápolási **eszközök** és **tárgyak**, úgy mint **Lister-féle kötési czikkek** is kaphatók.

Vidéki megrendelések rögtön és a legpontosabban intézettek el.

(5-*)

(60)

Legujabb zeneművek.

Épen most jelent meg és kiváltképen

Stein János

könyv- és zeneműkereskedésében

Kolozsvárt kapható:

Négy kedvelt népdal.

1. Ritka, ritka, ritka búza.
2. Minden este furulyázok sokáig.
3. Békot vertem.
4. Sötét az éj.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta HUBER SÁNDOR.

Ara 80 kr.

(2-3)

(60)

Jogász (Softa) négyes.

Zongorára szerző ELLENBOGEN ADOLF. Ara 60 kr.

Első ábránd magyar dalok felett.

1. Repülj fecském ablakára.
2. Ezt a kerek erdőt járom én.

Zongora kísérettel hegedűre szerző HUBER KÁROLY.

Ara 1 frt 50 kr.

Második ábránd magyar dalok felett.

1. Befutta az utat a hó.
2. Hej be szennyes ez a maga kendője.
3. Sötét az éj, messze van még a reggel.
4. Szőke legény piros barna leány.

Zongora kísérettel hegedűre szerző HUBER KÁROLY.

Ara 1 frt 50 kr.

Harmadik ábránd magyar dalok felett.

1. Lehullott a rezgő nyárfa aranyszínű levele.
2. Bú a, búra bubánatra születtem.
3. Fáj a szívem, fáj a lelkem.

Zongora kísérettel hegedűre szerző HUBER KÁROLY.

Ara 1 frt 50 kr.

(2-3)

(60)

Következő új és kedvelt operettek és tánczok

kaphatók Kolozsvárt csupán

Stein János

ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN

Methusalem herczeg. Strauss Jánostól. Teljes operette-kivonat zongorára 2 frt 70 kr.

Methusalem herczeg. Ó schöner Mai! Keringő zongorára 1 frt — kr.

Methusalem herczeg. Négyes 60 kr.

Methusalem herczeg. Tipferl polka française 60 kr.

Methusalem herczeg. Baaditen Galopp. Gyors polka 60 kr.

Methusalem herczeg. Egyveleg. I. füzet 1 frt 50 kr.

Methusalem herczeg. Egyveleg. II. füzet 1 frt 80 kr.

Blinde Kuh. Legujabb operette Strauss Jánostól. Ez veleg. I. füzet 1 frt 50 kr.

Blinde Kuh. Egyveleg. II. füzet 1 frt 50 kr.

Blinde Kuh. Kennst Du mich? Keringő 1 frt — kr.

Der Teufel auf Erden. Legujabb operette Suppé F.-től. Teljes zongora kivonat 2 frt 70 kr.

Kapitány kisasszony. Operette Genée Richardtól. Teljes zongora kivonat 2 frt 70 kr.

Fatinicza. Operette Suppé F.-től. Teljes zongora kivonat 2 frt 70 kr.

Fledermaus. (Denevér.) Operette. Strauss Jánostól. Teljes zongora kivonat 2 frt 70 kr.

Cagliostro in Wien. Operette Strauss Jánostól. Teljes zongora kivonat 2 frt 70 kr.

Der Carneval in Rom. (Rimai Carneval.) Operette. Strauss Jánostól. Teljes zongora kivonat 2 frt 70 kr.

Operett-Album. A legujabb és legkedveltebb operettek egyveleg-gyűjteménye, könnyű modorban zongorára. I. kötet. Tartalma: Fledermaus (Denevér) Strausstól. Fatinicza Suppétől. Cagliostro Strausstól. Carneval in Rom. Strausstól. Flotte Burschen (Pajkos diákok) Suppétől. Indigo Strausstól. Ara 1 frt 80 kr.

Operett-Album. II. kötet. Tartalma: Prinz Methusalem Strausstól. Die schöne Galathea Suppétől. Die letzten Mohikaner, Genéetől. Der Teufel auf Erden Suppétől. Der Seekadet Genéetől. Leichte Cavallerie Suppétől. Ara 1 frt 80 kr.

A Methusalem herczegből. négyes, keringő és polka egy hegedűre külön is kapható.

Stein János
zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

A legujabb zeneművek jegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

(2-3)

(60)

MAGYAR LEXIKON.

MEGJELEN FÜZETEK BEN.

Egy—egy kötet 10 füzetből áll.

Eddig már 20 füzet jelent meg és folyvást kapható csupán

STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

AZ ÖRDÖG BIBLIÁJA.
Eredeti népdráma 4 felvonásban.
Irta K. PAPP MIKLÓS. Ara 1 frt 10 kr.

Absolon papa.
Eredeti vígjáték 3 felvonásban.
Irta K. PAPP MIKLÓS. Ara frt 10 kr.

(2-3)

(60)

Stein János

könyv-, és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható a következő nem rég megjelent jeles és közhasznú mezőgazdasági munka:

A MEZŐI GAZDASÁGTAN

RÖVID FOGLALATA.

TANULÓ S GYAKORLÓ GAZDÁK HASZNÁLATÁRA

irta:

VÖRÖS SÁNDOR.

a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet igazgatója.

TARTALOM:

Előszó.
Bevezetés.
I. RÉSZ.
A növénytermelés köréből:
I. A talaj és annak eredete.
A növények élete és táplálkozása.
II. Talajtulajdonok, különbségek
III. Teljesítések, javítások.
IV. A talaj megművelése és az erre használt eszközök.
V. A trágya és a trágyázás.
VI. A vetés.
VII. A növények ápolása a vetés után.
VIII. Az aratás, cséplés és a termények eltartása.
IX. Művelési növényeink feloszt.
X. Művelési növények természet.
1. Gabonafélék.
II. RÉSZ.
Az állattenyésztés köréből:
Általános rész.
Az állattenyésztés célja.
Fogalmak és meghatározások.
A tenyésztés általános szabályai.
Az állatok táplálásáról.
Az állatok takarmányozásáról.
Különös rész.
I. A szarvasmarha tenyésztéséről.
II. A ló tenyésztéséről.
III. A juh tenyésztéséről.
IV. A sertés tenyésztéséről.
Ara 1 forint.
Vidékre bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr., mely esetben az összeg posta utalvánnyal előre beküldendő.
Gazdasági szakmunkák legteljesebb raktára!
Könyvjegyzékek ingyen és bérmentve.

(70)

FIGYELMEZTETÉS.

Tisztelettel jelentem a t. **gazdaközönségnek**, hogy ez idei **nagy gond**dal összeállított

mag-árjegyzékem

néhány nap múlva elhagyja a sajtót, s a t. közönség közt szétosztom.

A gazdasági **magvakat** a m.-óvári m. kir. gazdasági tanintézet **szakbizottsága** megvizsgálván, különösen fogom ajánlani t. cz. verőimnek.

Tisztelettel:
CSIKY IMRE.

(1-3)

(60)

NOLL K. és társa,

1870 óta bejegyzett cég Bécs, Gisellastrasse 6 sz. Bécs,

ajánlják magukat mindenféle **állam- és üzletpapir, sorsjegy, arany és ezüst pénz bevásárlására és eladására a legkedvezőbb feltételek mellett.**

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesítetnek. (279-68) (27-50)

Hasonlólag szolgálnak 2 frtjával o. é. rendkívüli közös államsorsjegyekkel, melynek tisztajövedelme a közös hadsereg mozgósított tartalékosai családjainak, valamint a mindkét állambeli mozgósított honvédek családjainak van szentelve, s melynek húzása t. é. márczius 6-kán lesz.

BRUST KRANKHEITEN
ENTERPHOSPHORIGSAURER KALK-SYRUP
VON GRIMAULT & Co APOTHEKER IN PARIS

Sirap d' Hypophosphite de de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris. (11-18)

Mellbetegségek ellen
ALVILSAVAS MÉS-SZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészek.

E kellemes szor 12 év óta közkedvelt és népszerű máskor **köhögés, nátház, hökhurut** és más **mellbajok ellen**, különösen keletkező **tüdőszorvadás** ellen nyújt e szor rendkívüli eredményeket. Befolyása alatt csökken a kinos köhögés, az éjjeli izzás és megcsökken a beteg bántulatos gyorsan nyeri vissza a jólét érzését. Hogy valódi szor lehessen kapni, figyelni kell a „Grimault és társa” feliratra.

Főraktár **Bécsben:** Nagyban szállításra Raabe Brunnóé, Biekerstrasse 1; Róder Filippóé, Wientstrasse 15. — Főraktár: Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. — **Kolozsvárt: Wolf J. és dr. Hintz Gy.** gyógyszerésznél.

(2-3)

(60)

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(2-3)